

Ю. У. Кандимов

Акимов Джеппар

АКИМОВ Джеппар (1909, с. Туак Алуштин. пов. Таврій. губ., нині с. Рибаче Алуштин. міськради, АР Крим – 21. 07. 1983, м. Бекабад, Узбекистан) – один із перших організаторів національного руху кримських татар за повернення з місць депортації до Криму, відновлення порушених прав кримськотатарського народу. Закін. Тотайкойський пед. технікум (1934). 1934–36 – учитель Чаїрської школи. Від 1936 – перекл. та коректор, згодом – керівник видавництва «Кримдержвидав». Перекладав кримськотатар. мовою політ. літературу, твори класиків світ. літ-ри. Під час 2-ї світової війни – чл. штабу Крим. партиз. руху, гол. ред. г. «Къызыл Къырым» («Червоний Крим»), брав участь у боях за визволення Криму. 18 квіт. 1944 відновив вихід г. «Къызыл Къырым». Однак 18 трав. 1944 був висланий, як і весь його народ, до Серед. Азії. У 1944–48 працював робітником на буд-ві Фархад. залізнич. магістралі (Узбекистан), 1948–69 – економіст бази відділу робітн. постачання Бекабад. металург. комбінату. У 1953–54 А. почав організовувати у місцях компакт. розселення крим. татар ініціативні групи. Ініціатор централізації нац. руху крим. татар. 19 серп. 1972 А. був заарешт. органами КДБ та засудж. до 3-х р. ув'язнення. Від 1975 – знову в нац. русі. У 1975–79 з його ініціативи проведено респ. (Узбекистан) та заг.-союз. збори активістів крим. татар, учасників нац. руху, на яких від імені народу було складено «Касаційну заяву» з вимогами про повернення на істор. батьківщину, в Крим, та відновлення всіх прав. Під заявою підписалося 12 820 крим. татар, які мешкали в різних регіонах СРСР. Ця заява стала поворот. явищем в історії нац. руху крим. татар.

Рекомендована література

1. Асанин И. Он был настоящим человеком // ГК. 1998, 17 июля;
2. Деятели крымскотатарской культуры. (1921–1944 г.): Библиографический словарь / Гл. ред. и сост. Д. П. Урсу. Сф., 1999.

Бібліографічний опис:

Акимов Джеппар / Ю. У. Кандимов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43444>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).